

M.A. (SANSKRIT) Semester - 1 (CBCS) Examination
OCT/NOV-2024 (AS PER SYLLABUS YEAR JUNE-2018)
CLASSICAL EPIC: KIRATARJUNIYA & NAISHADHIYACHARITA(CORE)

Time: 2:30 Hours

Marks: 70

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

-
- પ્રશ્ન-૧ નીચેનામાંથી કોઈપણ ચાર શ્લોકોનું ભાષાંતર કરો. (૧૪)
- Que-1 Translate any 'Four' of the following verses. (14)
- (૧) કૃતપ્રણામસ્ય મહી મહીભુજે જિતાં સપત્નેન નિવૈદયિષ્યતઃ ।
 ન વિચ્યથે તસ્ય મનો નહિ પ્રિયં પ્રવક્તુમિચ્છન્તિ મૃષા હિતૈષિણઃ ॥
- (૨) પુરાધિરુઠઃ શયનં મહાધનં વિબોધ્યસે યઃ સ્તુતિગીતમઙ્ગલૈઃ ।
 અદભ્રદર્ભામધિશય્ય સ સ્થલી જહાસિ નિદ્રામશિવૈઃ શિવારુતૈઃ ॥
- (૩) વિહાય શાન્તિં નૃપ ધામ તત્પુનઃ પ્રસાદ સંદેહિ વધાય વિદ્વિષામ્ ।
 વ્રજન્તિ શત્રુનવધૂય નિઃસ્પૃહા શમેન સિદ્ધિં મુનયો ન્ ભૂભૂતઃ ॥
- (૪) રસૈઃ કથા યસ્ય સુધાવધીરણી
 નલઃ સ ભૂજાનિરભૂદ્ગુણાદ્ભૂતઃ ।
 સુવર્ણદણ્ડૈકસિતાતપત્રિત-
 જ્વલત્પ્રતાપાવલિકીર્તિમણ્ડલઃ ॥
- (૫) યદસ્ય યાત્રાસુ બલોદ્ધતં રજઃ
 સ્ફૂરત્પ્રતાપાનલધૂમમજ્જિમ ।
 તદેવ મત્વા પતિતં સુધામ્બુધૌ
 દધાતિ પઙ્ક્તીભવદક્ષતાં વિધૌ ॥
- (૬) સસેરુહં તસ્ય દૃશૈવ નિર્જિતં
 જિતાઃ સ્મિતેનૈવ વિધોરપિ શ્રિયઃ ।
 કૃતઃ પરં ભવ્યમહો મહીયસી
 તદાનનસ્યોપમિતૌ દરિદ્રતા ॥
- પ્રશ્ન-૨ નીચેનામાંથી કોઈપણ ચાર પૂર્વાપર સંદર્ભ આપી સમજાવો. (૧૪)
- Que-2 Explain with references to the context any four of the following. (14)
- (૧) હિતં મનોહારિ ચ દુર્લભં વચઃ ।
 (૨) વિચિત્રરૂપાઃ ખલુ ચિત્તવૃત્તયઃ ।
 (૩) પરાભવોઽપ્યુત્સવ એવ માનિનામ્ ।
 (૪) અમોઘશ્રવસ્થા નિજયેવ ભૂર્તયા તથા વિનિનેતુમિયેષ નૈષધમ્ ।
 (૫) ક્વ ભોગમાપ્નોતિ ન ભાગ્યભાગ્જનઃ ।
 (૬) પતત્રિણા તદ્વચિરેણ વચ્ચિતં શ્રિયઃ પ્રયાન્ત્યાઃ પ્રવિહાય પલ્વલમ્ ।
- પ્રશ્ન-૩ મહાકાવ્યના લક્ષણો આપી, 'કિરાતાર્જુનીયમ' અથવા 'નૈષધીયચરિતમ્' નું મહાકાવ્ય તરીકે મૂલ્યાંકન કરો. (૧૪)
- Que-3 The characteristics of a महाकाव्य and evaluation of 'किरातार्जुनीयम्'. (14)
- અથવા / OR
- પ્રશ્ન-૩ 'કિરાતાર્જુનીયમ' સર્ગ- ૧ માં નિરુપિત રાજનીતિની ચર્ચા કરો.
- Que-3 Discuss Politics as depicted in किरातार्जुनीयम् – सर्ग- १.

- પ્રશ્ન-૪ 'નૈષધીયચરિતમ્' ના આધારે 'નલ' નું પાત્રાલેખન કરો. (૧૪)
- Que-4 Draw character sketch of 'નલ' with reference of 'નૈષધીયચરિતમ્' (14)
- અથવા / OR
- પ્રશ્ન-૪ 'નૈષધં વિદ્વદૌષધમ્' - આ વિધાનની સમીક્ષા કરો.
- Que-4 Examine critically the statement 'નૈષધ વિદ્વદૌષધમ્' ।
- પ્રશ્ન-૫ નીચેનામાંથી કોઈપણ બે ટૂંકનોંધ લખો. (૧૪)
- Que-5 Write note any two of the Following. (14)
- (૧) વનેચરસ્ય ઉક્તિઃ ।
- (૨) ભારવે અર્થગૌરવઃ ।
- (૩) સુવર્ણહંસ પ્રસંગ
Episode of Golden Swan.
- (૪) 'વિલાસકાનન' નું વર્ણન.
Description of 'વિલાસકાનનમ્'
